

## Konst som väcker frågor

Kanske är det den mest radikala konstnärliga rumsgestaltning som någonsin genomförts på Teatergalleriet som nu tagit form när uppsalakonstnären Anders Rönnlund installerat sitt nya verk, Makulerade beslut, i foajén utanför teaterns lilla scen. Fem parallellställda rektangulära behållare, cirka två meter höga, upptar merparten av golvytan. På socklar av trä reser sig stålklädda burar, innehållande makulerat returpapper som tycks ha passerat en papperstugg. Tre av de fem behållarna är till brädden, en just påbörjad och en femte halvfylld. Stålkonstruktionen avslutas med vinklade stålkrampor, som likt murkrön på något befästningsverk omöjliggör för objudna inkräktare att ta sig över det som kan uppfattas som en avspärrning.

Det har alltid funnits en mer eller mindre explicit social dimension i idékonstnären Anders Rönnlunds verk, utan att han för den skull hemfallit åt endimensionell övertydlighet. I den stora installationen han genomförde på dåvarande Upplands konstmuseum för några år sedan var det en med ekologiska förtecken försedd konst han relaterade till ett rådande samhällsklimat. I den nu aktuella installationen kommenteras ett tillstånd av accelererande avstånd mellan makthavare och medborgare som är lätt att känna igen. Men makulerade beslut har också andra dimensioner av semantisk och psykologisk karaktär. De oläsliga papperskonfetti som fyller behållarna kan också ses som uttryck för en språklig kollaps; installationen synliggör ett tillstånd där språkliga meddelanden av för många avgörande betydelse gjorts otillgängliga i mycket konkret, fysisk mening. Vad är det för beslut som gång fattats och formulerats på de dokument som nu förvandlats till avfall? Och vem har beslutat om sekretessbehandling av dessa akter?

Rönnlunds installation formulerar frågor som har skrämmande dagsaktualitet men som samtidigt ges en allmängiltighet som befriar dem från den politiska propagandans begränsningar. Det råa, vardagligt osköna materialet medverkar intrycket av en hotfull, främlingsskapande Kafkavärld, där såväl individen som kollektivet står maktlösa inför en osynlig och opersonlig makt vars ansikte förblir obekant men vars handlingar har direkt och kännbar verkan.

Utställningens andra del ansluter sig idémässigt till den beskrivna installationen. 52 kvadratiska RX-kopierade kartbilder, inramade i kraftiga rödbruna ramverk och endast i begränsad omfattning avläsbara bakom målat glas, förstärker intrycket av alienation, identitetsförlust och oåtkomlighet. 52 europeiska städer är verkets titel, och det är också kartutsnitt centrala delar av namngivna europeiska storstäder som skymtar bakom glaset. Men kartbilderna duger knappast som orienteringsunderlag. Ett och annat gatunamn går med möda att avläsa, men det mesta är lika oåtkomligt som de makulerade dokumenten i sina burar.

Bristen på individualitet förstärks av de identiska inramningarna och formaten. Konformismen kan givetvis tolkas både positivt och negativt. Rönnlund tycks inte utesluta någon läsning utan överlåter åt betraktaren att utifrån sina personliga och ideologiska preferenser välja tolkningsmodell.

Cristina Karlstam  
Uppsala Nya Tidning 20 januari 1996